

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Halina Kiriło

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z wniosku J.P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 6 listopada 2019 r.,

zażalenia wnioskodawcy na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...].

z dnia 19 lutego 2019 r., sygn. akt III AUa [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do rozpoznania
Sądowi Apelacyjnemu w [...].**

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 kwietnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. (organ rentowy) odmówił J.P. (wnioskodawca) prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, z uwagi na dwukrotne niestawienie się na badaniach, które miały zostać przeprowadzone przez lekarza orzecznika ZUS.

Wnioskodawca zaskarżył powyższą decyzję odwołaniem wskazując, że pierwsze wezwanie na badania zostało mu doręczone po wyznaczonym terminie badania. Z kolei drugiego wezwania wnioskodawca nie podjął w terminie, gdyż przebywał na rehabilitacji poza miejscem zamieszkania, o czym uprzedził organ rentowy.

W wyniku rozpoznania odwołania Sąd Okręgowy wyrokiem z 13 lutego 2017 r., XIV U [...] zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 14 grudnia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca 20 listopada 2015 r., złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, popierając go zaświadczeniem o stanie zdrowia i dokumentacją medyczną.

Ponadto Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca nie stawiał się w wyznaczonych terminach na badania (14 marca 2016 r. i 4 kwietnia 2016 r.), które przeprowadzić miał lekarz orzecznik ZUS. Zawiadomienie o pierwszym terminie badania zostało doręczone 24 marca 2016 r. upoważnionemu pracownikowi [...] Szkoły Wyższej im. [...]. Z kolei zawiadomienie o drugim terminie zostało przesłane na adres zamieszkania wnioskodawcy i po raz pierwszy awizowane 24 marca 2016 r., a następnie powtórnie awizowano je 1 kwietnia 2016 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że bezsporne było, że wnioskodawca posiada wymagane okresy składkowe i nieskładkowe oraz, że jego niezdolność do pracy powstała w trakcie okresów składkowych w rozumieniu art. 57 ust. 1 ustawy dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm., dalej jako ustawa emerytalna).

W ocenie Sądu Okręgowego jedyną kwestią sporną w sprawie pozostawała niezdolność wnioskodawcy do pracy, która została wykazana w trakcie postępowania sądowego, co uzasadniało w ocenie Sądu Okręgowego zmianę decyzji organu rentowego.

W wyniku apelacji obu stron wyrokiem z 19 lutego 2019 r., III AUa [...] Sąd Apelacyjny w [...] uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny wskazał, że rozważając odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego Sąd Okręgowy badał jedynie stan zdrowia wnioskodawcy. Nie zbadał natomiast kwestii wypełnienia przez wnioskodawcę pozostałych warunków nabycia prawa do renty z tytułu

niezdolności do pracy, w tym w szczególności faktu, czy ubezpieczony posiadał wymagany do nabycia prawa do świadczenia okres składkowy i nieskładkowy oraz czy niezdolności do niezdolność do pracy wystąpił w trakcie okresów składkowych. Powyższe uchybienia w ocenie Sądu Apelacyjnego uprawniały do przyjęcia konstatacji, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, co skutkowało wydaniem wyroku kasatoryjnego.

Wnioskodawca zaskarżył powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zażaleniem w całości i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy w całości do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Wnioskodawca zarzucił: 1) naruszenia art. 386 § 4 w związku z art. 227 k.p.c. w związku z art. 229 i art. 230 k.p.c. przez wadliwą definicję istoty sprawy i nieprawidłowe rozszerzenie przez Sąd Apelacyjny ilości okoliczności spornych, których dotyczyć powinno postępowania dowodowe przed Sądem *meriti*, i bezpodstawne uznanie za taką okoliczność kwestii spełnienia przez wnioskodawcę warunku stażu pracy, mimo braku sporu między stronami co do formalnego jego spełnienia przez wnioskodawcę; 2) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 476 § 2 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 477⁹ § 1 k.p.c. w związku z art. 232 k.p.c. przez błędną ocenę wydanej w sprawie decyzji i zakreszonego jej treścią przedmiotu sporu oraz braku kwestionowania przez organ okoliczności posiadania przez wnioskodawcę minimalnego stażu pracy, co nie pozwalało na uznanie tej okoliczności za sporną, a zatem wymagającą przeprowadzenia odrębnego postępowania dowodowego; 3) art. 232 k.p.c. w związku z art. 230 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. w związku z art. 386 § 4 k.p.c. przez błędną ocenę przez Sąd Apelacyjny postawy organu rentowego, który pozostając w tym zakresie całkowicie bierny, ani nie podnosił zarzutów ani nie wykazywał dowodami, by wnioskodawca miał nie legitymować się minimalnymi okresami składkowymi, bądź by niezdolność do pracy wnioskodawcy powstać miała po upływie 18 miesięcy od ustania okresu składkowego, co powinno być uznane, zgodnie z art. 230 k.p.c. za okoliczność przyznaną przez organ rentowy, niewymagającą przeprowadzenia odrębnego postępowania dowodowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne, gdyż w sprawie nie zachodzi przypadek potrzeby przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (art. 386 § 4 k.p.c.) przez Sąd pierwszej instancji, a jedynie uzupełnienia postępowania dowodowego na okoliczność spełnienia przez wnioskodawcę innych niż niezdolność pracy przesłanek prawa do renty. Nie zachodzi również potrzeba zapewnienia w tym zakresie pełnego dwuinstancyjnego postępowania z przyczyn wskazanych przez Sąd drugiej instancji (i akceptowanych niekiedy przez Sąd Najwyższy, zob. wyrok z 18 grudnia 2018 r., II UK 433/17, OSNP 2019 nr 6, poz. 79 i powołane tam orzecznictwo), gdyż w niniejszej sprawie nie chodzi o nałożenie na wnioskodawcę obowiązku; nie jest konieczne przeprowadzenie od podstaw postępowania dowodowego wymagającego wiadomości specjalnych na okoliczność ustalenia stanu zdrowia wnioskodawcy, a jedynie na okoliczność legitymowania się przez wnioskodawcę odpowiednim stażem ubezpieczeniowym.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.